

Bijlage sport- en beweegakkoord Ooststellingwerf

Inhoud

Bijlage 1: Integrale bijeenkomst gemeente Opsterland en Ooststellingwerf d.d. 9 december 2019

Bijlage 2: Presentatie integrale bijeenkomst 9 december 2019

Bijlage 3: Ooststellingwerf in cijfers met o.a. De Waarde Cup van Sport en Bewegen in Ooststellingwerf ten opzichte van het landelijke gemiddelde

Bijlage 4: Integrale bijeenkomst d.d. 2 februari 2020

Bijlage 5: Presentatie bijeenkomst 2 februari 2020

Bijlage 6: 2de brainstormbijeenkomst 10 maart 2020

Bijlage 7: Compleet overzicht initiatieven thema's bijeenkomst 10 maart 2020

Bijlage 8: Algemene informatie Ooststellingwerf.

Bijlage 1: Integrale bijeenkomst gemeente Ooststellingwerf en gemeente Opsterland

Samenvatting van de bijeenkomst.

Eerste kennismakingsbijeenkomst Lokaal Sportakkoord Opsterland en Ooststellingwerf

Introductie combinatie functionaris was een gouden greep.

Met het Sportakkoord willen we het beweegaanbod verbreden en hier samen met verschillende partijen in optrekken. Dit is mede gekomen door het verhaal van de buurtsportcoaches. Lokaal sportakkoord is nog breder, met nog meer verschillende partijen, niet alleen met de sportaanbieders maar ook de sportvragers. Om samen tot een cultuurverandering komen, ook met mensen die zelf niet in beweging komen.

Beoogd resultaat sportakkoord kan niet zonder Sportvragers

Naast de sport- en beweegaanbieders is het ook van belang Sportvragers aan tafel te hebben. De vraag is welke sportaanbieder en -vragers zouden wij aan tafel moeten zitten om een goed en volledig gedragen akkoord te krijgen?

De vorm van het Sportakkoord

Het Sportakkoord dient meerdere doelen: het kan als aanzet voor nieuw sportbeleid dienen; het kan als uitwerking van een net gemaakt sportbeleid dienen; het kan het Uitvoeringsplan van de buurtsportcoaches versterken; etc. Het sportakkoord kent geen vast format en kan naar eigen inzicht worden vormgegeven.

De zes doelstellingen van het Nationaal Sportakkoord en punten van aandacht

Het Nationaal Sportakkoord kent 6 thema's:

1. Inclusief sporten en bewegen

Hoe bekend is het sportaanbod?

Het aanbod meer in beeld brengen. Dan zie je ook de witte vlekken waar je wellicht iets kunt doen.

2. Duurzame sportinfrastructuur

Deze doelstelling is tweeledig.

1. Voldoende leden en vrijwilligers
2. Voldoende sportaccommodaties en bewegen in de openbare ruimte

In deze doelstellingen zijn veel regelingen in het land waar je bij aan kunt sluiten. Binnen het sportakkoord is het prima om hier een aanzet aan te geven, maar om hier alleen het geld in te zetten is wellicht niet wenselijk. Voor de uitvoering kun je beter andere regelingen bekijken.

3. Vitale sport- en beweegaanbieders

Kaderversterking, meer vrijwilligers. Het hele vitale rondom een sportvereniging.

4. Positieve sportcultuur

Een veilige sportomgeving. Bijvoorbeeld ook de ontwikkeling op het gebied van rookvrije sportverenigingen en gezonde kantines. Welzijn boven winnen.

5. Vaardig in bewegen

Dit gaat met name over de jongste jeugd. Als je kinderen vaardig wilt maken moet je dat tussen de 2 en 10 jaar doen. In Opsterland: willen we ouderen vaardig maken in bewegen, moeten we zo vroeg mogelijk beginnen. Onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen zijn belangrijke vindplekken.

6. Topsport inspireert

Sportverkiezingen in de gemeente?

Praktijk laat zien dat succes in de sport kinderen enthousiast maakt om te bewegen.

Uitvoeringsbudget voor het Sportakkoord

Voor de komende drie jaar is drie keer € 20.000,00 beschikbaar uit het landelijke budget per gemeente. Dit bedrag is afhankelijk van het aantal inwoners. Daarnaast zijn er nog vouchers van de bonden om de acties daadwerkelijk uit te voeren.

Overige aandachtspunten

- De samenwerking tussen verenigingen en onderwijs kan worden versterkt.
- Jongerenwerk heeft een belangrijke functie in het niet af laten haken van jongeren
- De gemeente vergrijst steeds meer, dus ook naar de ouderen omkijken.
- Mensen met een lage SES hebben soms als beperking dat ze minder financiële middelen hebben.
- Voor jongeren heb je het Jeugd sportfonds, maar voor ouderen is er geen vergelijkbaar fonds
- Ooststellingwerf kent ook veel import.
- Verenigingen onderling werken in bepaalde dorpen wel samen. Wat is de faciliterende rol van de gemeente?
- Enerzijds wordt gezegd dat Beweegwinst meer in voor- en naschoolse tijd op school moet zitten. Maar daarentegen wordt ook de zorg uitgesproken dat we hier weer een verandering ziet. Naschools bewegen is steeds moeilijker in te vullen. De tendens is dat we teruggaan naar bewegen onder schooltijd.
- Maak gebruik van de Stichting Leergeld.
- Tijd is een dilemma voor velen
- Waak voor grote beleidsstukken: de gemeente is één van de betrokken partijen, dus niet de meest dominante.

Bijlage 2: Presentatie integrale bijeenkomst 9 december 2020

Denkwijze Nationaal Sportakkoord

- Samenwerken, verbinden, versterken
- Kwaliteit van sportaanbieders
- Zo min mogelijk nieuwe dingen
- Maatwerk, geen blauwdruk
- Lokale sportakkoorden
- Verenigingsondersteuning centraal
- Ondernemende houding - cofinanciering
- Cultuurverandering

Beoogd resultaat Sportakkoord

- Meer mensen sporten & bewegen met plezier
- Impuls lokaal sportbeleid
- Duurzame versterking van de sport
- Sportoverstijgend denken
- Hogere organisatiegraad lokale sport
- Samenwerking tussen bonden
- Uitbreiding lokale netwerken
- Resultaat op ambities

SPORT | LEZURE | WELZIJN

Thema's

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Duurzame sportinfrastructuur
3. Vitale aanbieders
4. Positieve sportcultuur
5. Vaardig in bewegen
6. Topsport inspireert

Meer informatie op de inspiratielijst per thema

1. Inclusief sporten en bewegen

Iedere Nederlander beleeft een leven lang plezier aan sporten en bewegen.

- Inzetten op bewustwording
- Partijen ondersteund in opzetten, uitbreiden en versterken van samenwerkingen
- Alliantie 'Sporten en bewegen voor iedereen'

9

SPORT | LEISURE | WELZIJN

2. Duurzame sportinfrastructuur

Nederland beschikt over een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur.

1. Routekaart Duurzame Sportsector
2. Kwaliteit sportaccommodaties
3. Bewegen in de openbare ruimte

SPORT | LEISURE | WELZIJN

3. Vitale sport- en beweegaanbieders

Alle aanbieders van sport en bewegen zijn toekomstbestendig

- Aanbieders hebben de financiële en organisatorische basis op orde
- Aanbieders sluiten aan bij de behoefte van de hedendaagse sporter
- Maatschappelijk ondernemerschap stimuleren

11

4. Positieve sportcultuur

Overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos sporten

- Bestuurders, coaches, trainers, ouders, en verzorgers bevorderen een positieve sportcultuur
- Welzijn boven winnen

donnerdag 13 juni 2019

5. Vaardig in bewegen

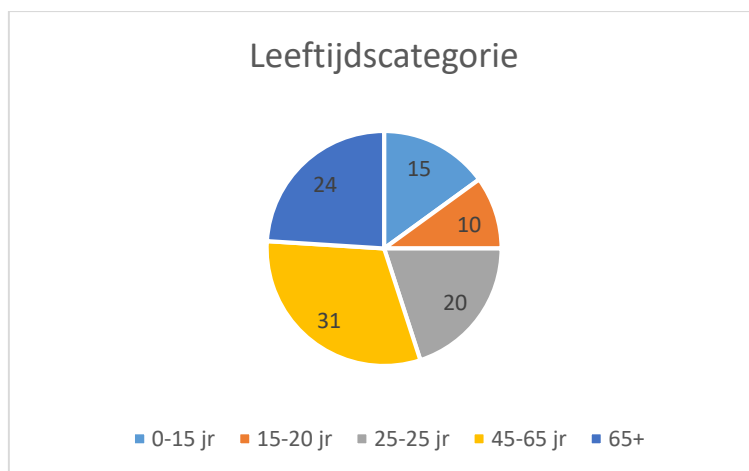
Meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijn en motorische vaardigheden nemen toe.

- Samenwerking tussen verschillende sectoren cruciaal
- Kinderen meer (buiten) spelen

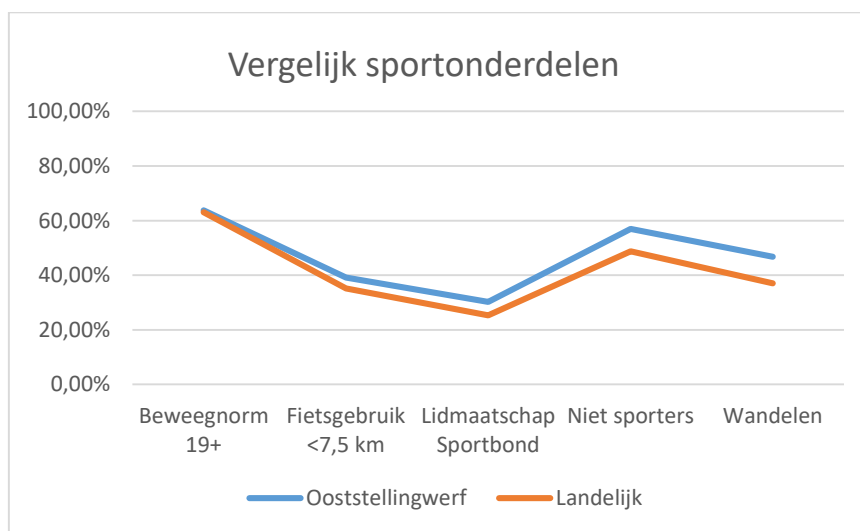
Bijlage 3: Ooststellingwerf in cijfers met o.a. De Waarde Cup van Sport en Bewegen in Ooststellingwerf ten opzichte van het landelijke gemiddelde

Ooststellingwerf In Beeld

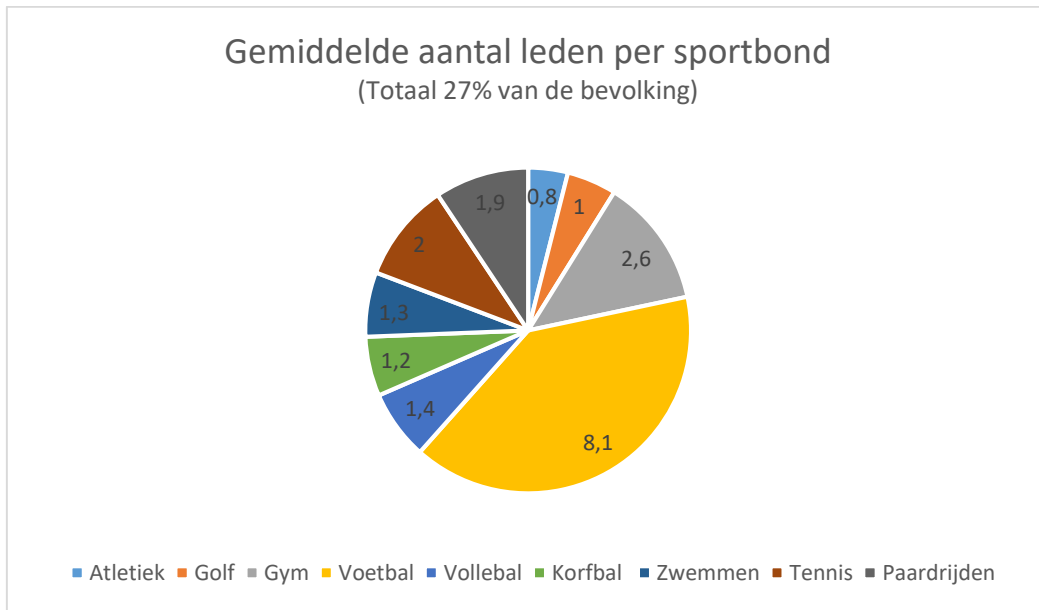
Ooststellingwerf heeft oppervlakte van 22.611 hectare, verdeeld over 13 woonplaatsen, 13 wijken en 59 buurten. De gemeente telt per 1-1-2020 25.472 inwoners. Het gemiddelde bruto jaarinkomen ligt rond de € 22400,- per inwoner. Zoals uit de cijfers blijkt is meer dan de helft van de inwoners ouder dan 45 jaar.

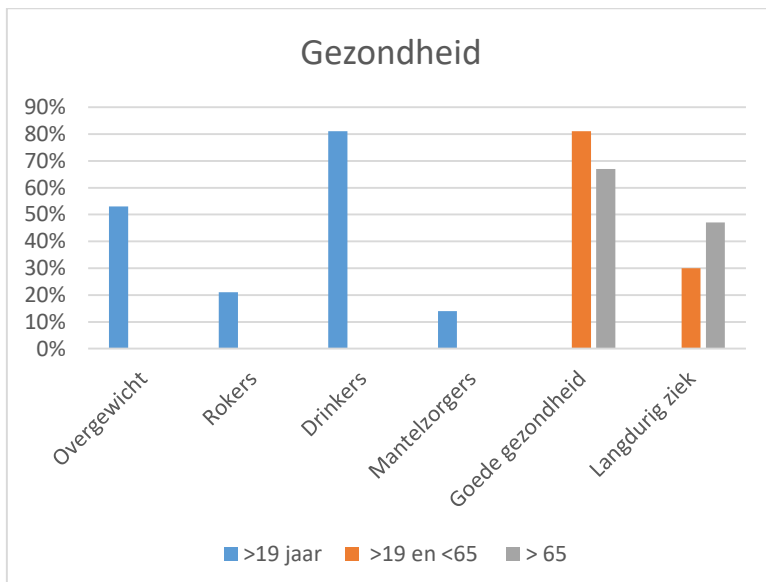
Uit landelijke cijfers¹ blijkt dat Ooststellingwerf in vergelijking met het landelijke gemiddelde op een groot aantal sportieve onderdelen net iets boven het landelijke gemiddelde scoort.

In 2018² kende Nederland ruim 4,3 miljoen sportbondleden die lid waren van een of meerdere bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Gemiddeld was 25% van de Nederlandse bevolking lid. Voetbal scoort het hoogst, gevolgd door gymnastiek.

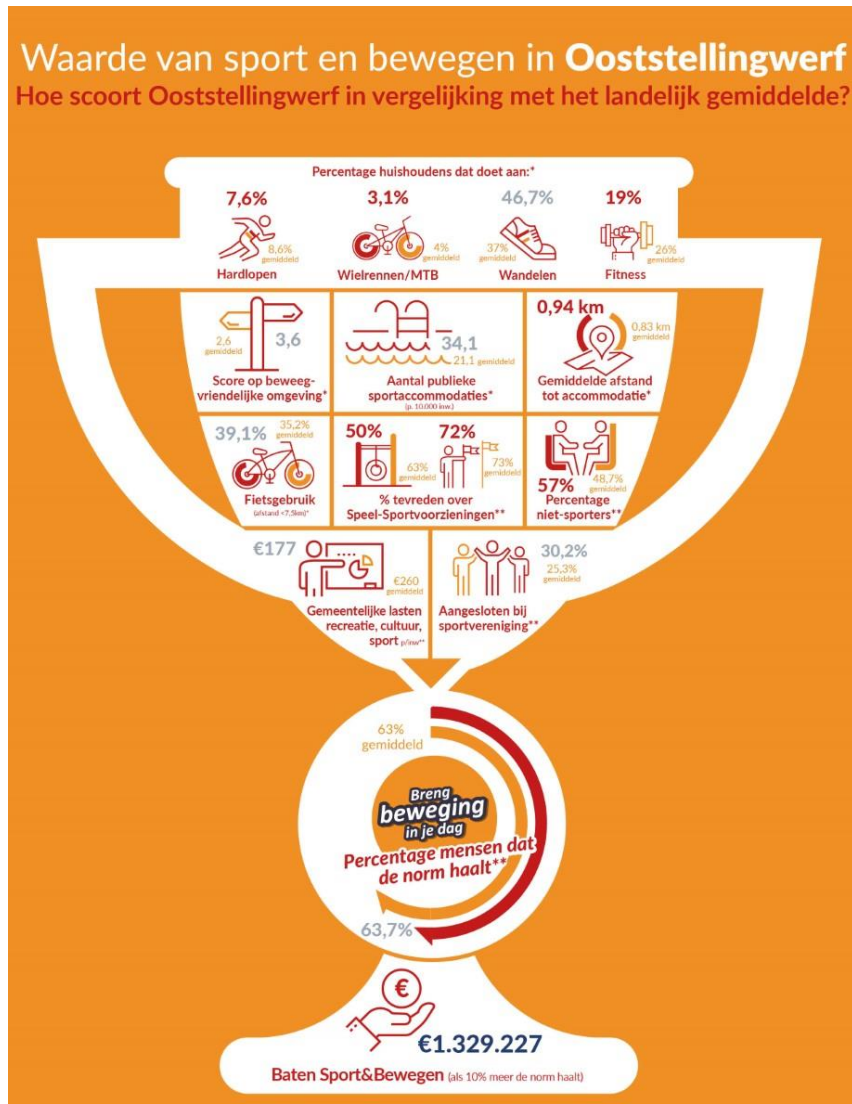
De gezondheid van onze inwoners staat voorop. Door een goed samenspel tussen de verschillende disciplines, denk aan Zorg en Welzijn, Sport en Onderwijs kan er een positieve bijdrage worden geleverd aan de gezondheid van onze inwoners. Kijken we naar de leeftijdscategorie ouder dan 19 jaar, dan kampt meer dan de helft, 52% met overgewicht en 14% is mantelzorger.

Uitgangspunt is het aantal voorzieningen per 10.000 inwoners.

De Waarden cup

■ negatief t.o.v. landelijk gemiddelde ■ positief t.o.v. landelijk gemiddelde

* Bron: volksgezondheidszorg.info | ** Bron: waarstaatjegemeente.nl
 Let op! Bij het onderzoek dat aan deze berekening ten grondslag ligt, zijn een aantal aannames gedaan.
 Zie het artikel over de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen op allesoversport.nl

Toelichting

- versie december 2018 -

Per gemeente, % huishoudens waarin aan hardlopen/wielrennen/wandelen of fitness wordt gedaan (2015):

Naast zwemmen is dit de top 5 meest beoefende sporten (2017).

Aantal sportaccommodaties (2017):

Het betreft het aantal accommodaties per 10.000 inwoners, niet de grootte van accommodaties.

Score op beweegvriendelijke omgeving (2017):

Deze kernindicator scoort de publieke ruimte in de fysieke woonomgeving (op een vijfpuntsschaal) op de mogelijkheid tot sporten en bewegen. De veronderstelling is dat een beweegvriendelijke omgeving (dus een hogere score) het beweeggedrag positief beïnvloedt.

Gemiddelde afstand tot accommodatie (2015):

In km, de gemiddelde Nederlander woont op ruim 800 meter van de dichtstbijzijnde sportvoorziening, gemeten over de weg.

Fietsgebruik (2010-2013):

Het percentage fietsgebruik per gemeente, bij afstand < 7,5 km. Het betreft verplaatsingen per fiets waarin de gemeente als vertrekplaats is aangemerkt.

Speel- & sportvoorzieningen (2014-2018):

% (zeer) tevreden uit de meest recente burgerpeiling (indien aanwezig op www.waarstaatjegemeente.nl). Het gemiddelde is berekend over de data uit 2017.

% niet-sporters (2016):

Percentage mensen dat minder dan 1 keer per week sport.

Gemeentelijke lasten recreatie, sport, cultuur (2018):

Euro per inwoner, via CBS (IV3).

% inwoners aangesloten bij sportvereniging (2017)

Aantal inwoners van de gemeente dat een lidmaatschap heeft bij 1 of meer sportbonden, gedeeld door het totale aantal inwoners in de gemeente.

% mensen dat de beweegnorm haalt (2016):

Percentage personen ouder dan 19 jaar dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

Baten sport & bewegen:

Het gepresenteerde bedrag laat zien dat wanneer 10% van de mensen die niet voldoen aan de beweegnorm dit wel structureel zou doen, dit leidt tot jaarlijks gemiddeld x euro aan maatschappelijke baten over de hele levensloop van deze groep.

Berekening:

- Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegnorm voldoet (in 2 groepen: 5-24jr en 25-54jr) en hier is 10% van genomen.
- Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaal-economische waarde van sport en bewegen uit het [rapport 'De sociaal-economische waarde van sport en bewegen'](#).
- Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse baten op basis van een discontovoet van 3% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 67jr (voor de 5-24 jarigen) en 42jr (voor de 25-54 jarigen) (uitgaande van een [gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar](#)) en bij elkaar opgeteld.

Let op:

- Het gepresenteerde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Lees het artikel ['Wat is de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen'](#) voor meer informatie.
- Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar 1 volledig zichtbaar wordt.
- Mogelijk valt de waarde zelfs pas na 30 jaar (het voorkomen van ziekten is bijvoorbeeld niet gelijk verdeeld over de overgebleven levensjaren).
- Een deel van de 'inactieve mensen' voldoet ongetwijfeld wel deels aan de beweegnorm, daarmee kan het zijn dat effecten worden overschat.
- Gemeenten hebben verschillende sociaaleconomische kenmerken die significant af kunnen wijken van het Nederlands gemiddelde (hierdoor kan bv. de impact op arbeid in euro's groter of kleiner zijn) en het risico op afwijkingen neemt toe bij afname van de omvang van gemeenten.
- De arbeidsbaten veranderen indien inwoners van gemeenten veel/weinig voor werk pendelen naar andere gemeenten. Het totale effect op arbeid is niet per se anders, maar wel het effect binnen de gemeentegrenzen.
- De waarde is een contante waarde, verdisconteerd tegen 3%.

Bijlage 4: Integrale bijeenkomst 2 februari 2020

Belangrijk terug te zien in het LSA	Thema's
Versterking van samenwerking binnen gemeente en verenigingen ed. op het gebied van aanbieden activiteiten en accommodatie beheer	Vitale vereniging Inclusief sporten
Meer rekening houdend met (Be)leefwereld van jongeren. Bijv. werktijden eerdere bekend maken, zodat jongeren dit kunnen combineren met sport. Dit geldt ook andersom (wedstrijden eerder bekend maken). Daarnaast ook flexibelere werkgevers, bijv. om het weekend werken.	Inclusief sporten Gericht op jongeren
De behoeften die spelen binnen de gemeente waardoor kan worden bepaald waarop gefaciliteerd kan/moet worden en waar omdenken op van toepassing kan/moet zijn.	Alle 6
Samenwerking om bestuurlijke kader te versterken	Vitale vereniging
Leefbaarheid, samenwerking zoeken, creatief zijn	Inclusief sporten
Ondersteuning penningmeester, marketing, ledenwerving	Vitale vereniging
samenwerking met scholen, werkgever en gemeente	Inclusief sporten
Samenwerking verenigingen	Vitale vereniging
Faciliteren velden, accommodatie middels samenwerking verenigingen	Duurzame sportaccommodaties
Samenwerken binnen het dorp qua verenigingen, stichting en school, vrijwilligers, accommodaties	Inclusief sporten
MFA helpen met organiseren van evenementen/toernooien	Vitale vereniging
Meer mensen aan het sporten krijgen	Inclusief sporten
Hoe vinden organisaties met dezelfde uitdagingen elkaar	Inclusief sporten
Stimulering en ontwikkeling jeugdsport	Vitale vereniging Van Jongs af aan vaardig in bewegen
Milieuontwikkelingen verenigingen	Positieve sportcultuur
Kwaliteit trainers	Vitale sportaanbieders Van jongs af aan vaardig
Samenwerking tussen verenigingen in de gemeente om kennis te delen	Vitale vereniging
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod voor oudere doelgroep	Inclusief sporten
Behouden van spot in het dorp Donkerbroek = procesbegeleider	Duurzame sportaccommodaties
Gezonder aanbod in de kantines	Positieve sportcultuur
Goede sportvelden	Duurzame sportaccommodaties
Vrijwilligers mobiliseren	Vitale sportaanbieder
Sport accommodatie beheer	Duurzame sportaccommodaties
Vernieuwde sporten opnemen en faciliteiten realiseren zoals voor de streetsports (freerunning, skateboarding, 3x3 veld, BMXbaan, beachvolley, skelteren etc. (Zie Heerenveen Sport)	Duurzame sportaccommodaties
Zorgverzekeraars erbij betrekken financieel	Inclusief sporten
Hoe halen we de groep 20 -40 binnen	Vitale vereniging
Promotieactiviteiten voor de jeugd (faciliteren gemeente / scala)	Vitale vereniging
Accommodatiebeleid	Duurzame accommodaties

Stimulans vanuit de gemeente en scholen	Vitale vereniging
Overeenstemming met Staatsbosbeheer en andere natuurorganisaties over gebruik natuurgebieden voor sport(eventenementen)	Duurzame sportacco/ openbare ruimte.
Verzekering voor evenementen. Centraal?	Vitale vereniging
Niet alleen voor management maar ook vitaal- coach	Jong vaardig en bewegen en positieve sportcultuur
Hoe krijgen we meer jeugdleden	Vitale vereniging Van Jongs af aan vaardig in bewegen
Sportplatform in ieder dorp	Bestuur Sportakkoord
Samenwerken om bestuurlijke / vrijwilligersfuncties te delen	Vitale vereniging
Dat financieel minder bedeelden toch kunnen sporten	Inclusief sporten
Dat de gemeente trainers betaald	Vitale vereniging
Afspraken overleggen met andere organiserende organisaties	Vitale sportaanbieders
Geen concurrentie en oppassen voor over-organisatie in het dorp	Vitale sportaanbieders Fuseren
Hoe kun je inspelen op nieuwe ontwikkelingen om jeugd bij de sport te krijgen	Vitale vereniging
Nieuwe sportvormen, trainingsvormen, hip	Inclusief sporten Vitale sportaanbieders
Sportplatform in meerdere gemeenten	Bestuur sportakkoord
Accommodatie SV Oosterwolde	Duurzame accommodaties
Randvoorwaarden vanuit gemeente om sport breed in te zetten voor iedereen	Inclusief sporten Duurzame sportaccommodaties
Gebrek aan vrijwilligers	Vitale sportaanbieder Inclusief sporten
Door individualisering minder animo om samen te sporten	Vitale sportaanbieder Inclusief sporten
Sportschool versus Sportvereniging	Vitale sportaanbieder Inclusief sporten
Promotie groepssport of teamsport. Badminton is ook teamsport.	Vitale sportaanbieder Inclusief sporten
Door vergrijzing kansen ouderen meer aan het sporten te krijgen	Vitale sportaanbieder
Jeugd stimuleren en motiveren.	Positieve sportcultuur
RoI ouders belangstelling ontbreekt/stimulans ontbreekt	Positieve sportcultuur
Basisschool-gym+zwemmen: meer aandacht voor	Positieve sportcultuur
Dalende belangstelling jeugd, afname ledenaantal	Vitale sportaanbieder (samenwerking)
Vrijwilligerstekort	Vitale sportaanbieder (samenwerking)
Multifunctioneel sportcentrum voor meerdere sportverenigingen	Vitale sportaanbieder (samenwerking)
Samenwerking met scholen, andere verenigingen, werkgevers, gemeente	Duurzame sportvereniging
Multifunctioneel sporten, centrale plek, voor iedereen, binding	Duurzame sportvereniging

Bijlage 5: Presentatie bijeenkomst 2 februari 2020

Denkwijze Nationaal Sportakkoord

- Samenwerken, verbinden, versterken
- Kwaliteit van sportaanbieders
- Zo min mogelijk nieuwe dingen
- Maatwerk, geen blauwdruk
- Lokale sportakkoorden
- Verenigingsondersteuning centraal
- Ondernemende houding - cofinanciering
- Cultuurverandering

Bevolkingsontwikkeling Ooststellingwerf (bron: CBS)

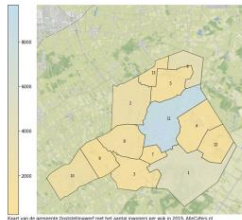
2003	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2019
26.760	26.683	26.491	26.125	26.399	26.235	25.858	25.672	25.571	25.498

Van 2020 naar 2040:
Lichte daling van aantal inwoners

Naar leeftijd: sterke groei 80+ 34%

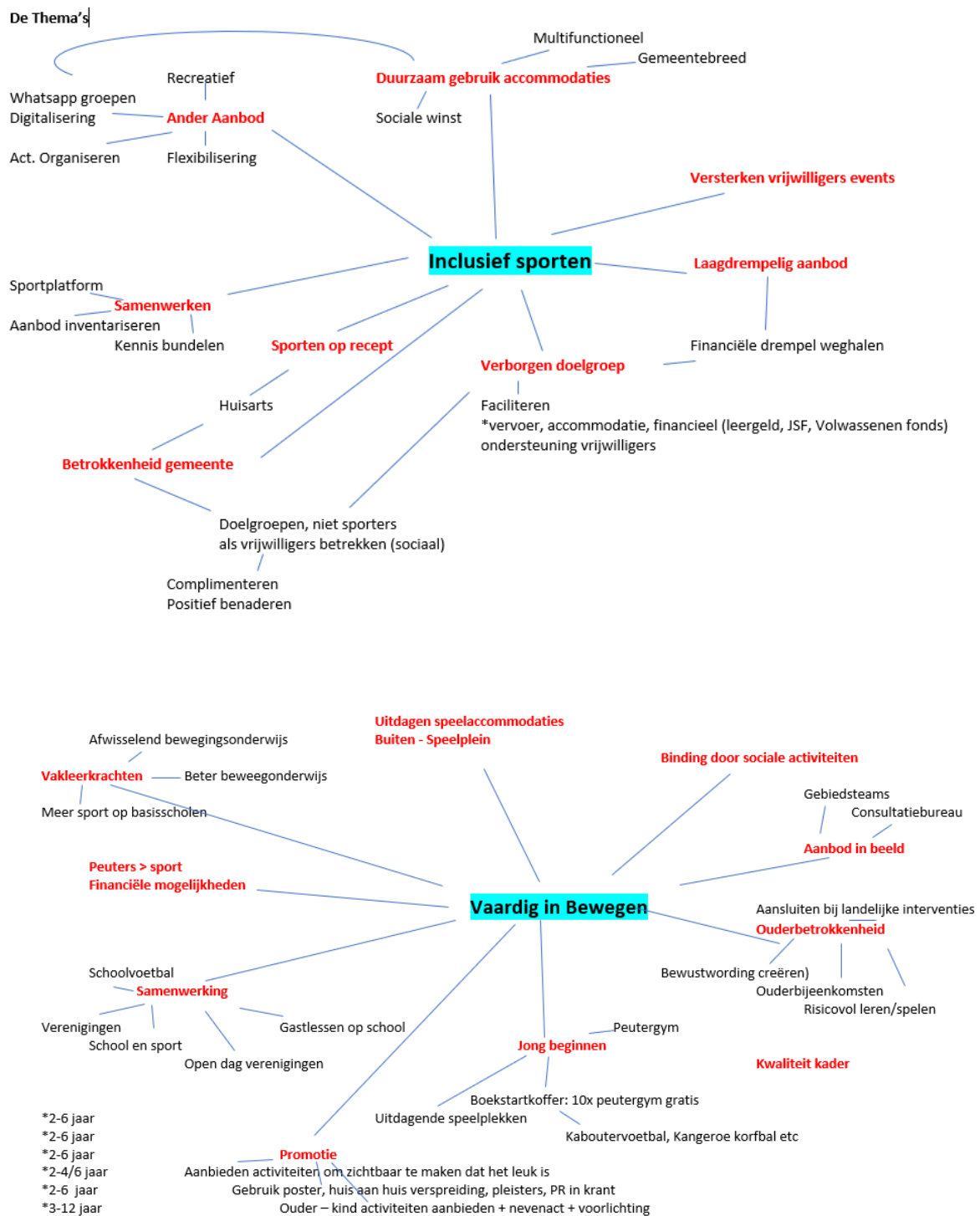
Verdeling op basis van leeftijd

00 - 14 jaar	15.7%
15 - 24 jaar	10.7%
25 - 45 jaar	20.9%
46 - 65 jaar	30.5%
65 en ouder	22.2%

Bijlage 6: 2de brainstormbijeenkomst 10 maart 2020

Uitwerking uitkomsten werkgroepen: drie gekozen thema's

Overige ideeën van activiteiten

Sportdag voor peuters en kleuters organiseren: ouders en verenigingen betrekken; Buitenspeeldag aansluiten + modderdag; Avond4daagse: aanbod 1 km. Rode loper voor de peuters; Workshops voor kleuterleerkrachten + PM-ers (op de groep); Stichting Leergeld mogelijk vanaf 2 jaar; Samenwerking verenigingen: clinics voor peuters en kleuters; Peuter en kleuteraanbod op posters/flyers

Bijlage 7: Compleet overzicht initiatieven thema's bijeenkomst 10 maart 2020

Dit betreft een uitgeschreven versie van de schetsen uit bijlage 6

1. Vaardig in bewegen: jong geleerd is oud gedaan

Wat kunnen we extra doen in 2020 en 2021 (keuzes maken)

1. Versterken samenwerking
  - a. Verenigingen onderling
  - b. Verenigingen en onderwijs
  - c. Schoolvoetbal, schoolkorfbal, koningsspel etc.
  - d. Gastlessen op scholen
  - e. Open dagen verenigingen
  - f. Meer sport op de basisscholen tijdens reguliere schooluren
2. Ouderbetrokkenheid vergroten
  - a. Aansluiten bij landelijke interventies
  - b. Bewustwording creëren
  - c. Ouderbijeenkomsten
  - d. Risicovol leren/ spelen
3. Jong beginnen
  - a. Uitdagen speelplekken
  - b. Boekstartkoffer: 10x peutergym gratis
  - c. Kaboutervoetbal, kangoeroe korfbal etc.
4. Kwaliteitskaders
5. Oog voor uitdagende speelaccommodaties
  - a. Inclusief speeltoestellen
  - b. (Buiten) speelpleinen
6. Binding door sociale activiteiten
7. Inzichtelijk maken van de organisaties die een rol kunnen spelen in de samenwerking en de stimulatie
  - a. Gebiedsteams
  - b. Consultatiebureau
8. Extra aandacht voor de promotie van de activiteiten, verenigingen, voorzieningen, events etc.
  - a. Aanbieden activiteiten om te laten zien dat het leuk is
  - b. Gebruik posters, huis aan huis verspreiding, pleisters, advertenties
  - c. Ouder-kind activiteiten aanbieden + nevenactiviteiten + voorlichting
  - d. Peuter en kleuteraanbod op posters/flyers
9. Onderzoeken welke onbenutte financiële mogelijkheden er zijn
10. Vakleerkrachten meer betrekken
  - a. Afwisselend bewegingsonderwijs
  - b. Beter beweegonderwijs
  - c. Meer sport op de basisscholen
11. Overige ideeën
  - a. Sportdag voor peuters en kleuters organiseren: ouders en verenigingen betrekken
  - b. Buitenspeeldag, modderdag
  - c. Avond4daagse: aanbod 1 km
  - d. Rode loper voor de peuters
  - e. Workshops voor kleuterleerkrachten + PM'ers (op de groep)
  - f. Stichting Leergeld mogelijk vanaf 2 jaar
  - g. Clinics voor peuters en kleuters

2. Vitale sport en beweegaanbieders: volop keuze voor iedereen

Wat kunnen we extra doen in 2020 en 2021 (keuzes maken)

1. We gaan het vooral SAMEN doen. Hierbij te denken aan:
  - a. Verzekeringen
  - b. Werven en stimuleren vrijwilligers
  - c. Delen van vrijwilligers
  - d. Cursussen geven en deelnemen
  - e. Training on the Job
  - f. Zomerperiode met elkaar overbruggen
  - g. Meer en bredere promotie
2. Gezonde clubs, zoals
  - a. Rookvrij
  - b. Gezonde voeding
  - c. Gezonde kantine (naar het voorbeeld SV Donkerbroek)
  - d. Veilig klimaat
  - e. Lastenverlichting wet- en regelgeving
  - f. Externe begeleiding bij speciale problematiek
3. Jeugd al vroeg kennis laten maken met sport & bewegen, zoals
  - a. Deelnemen aan de Nationale Sportweek
  - b. Kennismakingslessen op scholen organiseren
  - c. Kaboutervoetbal en vergelijkbare sporten organiseren
  - d. Hernieuwd kennismaken van sporten (ouderen opnieuw bewust maken)
  - e. Meeneem dagen organiseren
4. Goede voorbeelden overnemen. Enkele voorbeelden:
  - a. Sportplatform Haulerwijk
  - b. Fusie voetbalclubs Oosterwolde
  - c. Samenwerking tussen de tennisverenigingen
  - d. Ook kijken naar de buurgemeenten
  - e. Beweegcafé
5. Jeugd vasthouden richting senioren
  - a. Vrijdagavond competitie
  - b. Aanbod nieuwe sporten; actueel
  - c. Gedifferentieerde abonnementen bieden
  - d. Jongeren betrekken in commissies, besturen, activiteitencommissie etc.

3. Inclusief Sport en bewegen: iedereen doet mee!

Wat kunnen we extra doen in 2020 en 2021 (keuzes maken)

1. Een duurzaam gebruik van de accommodaties
  - a. Multifunctioneel
  - b. Sociale winst
  - c. Gemeente breed
2. Stimuleren aanbod passend bij deze tijd, zoals: flexibiliteit, digitalisering, recreatief sporten
  - a. Recreatief aanbod
  - b. Flexibilisering
  - c. Activiteiten organiseren
  - d. Whatsapp groepen instellen; digitalisering

3. Samenwerken
  - a. Sportplatform
  - b. Aanbod inventariseren
  - c. Kennis bundelen
  - d. Meer sport op de basisscholen tijdens reguliere schooluren
4. Sportplatform inrichten
5. Sporten op recept
  - a. Huisartsen betrekken
6. Niet sporters stimuleren dat vrijwilligerswerk ook interessant is
  - a. Positieve benadering
  - b. Complimenteren
7. Verborgten doelgroep
  - a. Faciliteren: vervoer, financieel (leergeld, JSF, Volwassenen fonds, ondersteuning vrijwilligers)
8. Laagdrempelig aanbod bieden
  - a. Financiële drempel weghalen
9. Versterken vrijwilligers events

Bijlage 8. Algemene informatie Ooststellingwerf

1. Relevante Beleidsstukken en uitvoeringsplannen gemeente Ooststellingwerf

- Jaarverslag Vogelvlucht 2018   Scala, Welzijn
- Jaarverslag Sportbuurt 2018
- Uitvoeringsplan Scala 2019-2020

De gemeente biedt vele sportfaciliteiten en kent vele openbare ruimtelijke sport-beweegplaatsen. Naast een beleidsadviseur Sport, een beleidsmedewerker Gezondheidsbeleid en de dorpencoördinatoren heeft de gemeente meerdere buurtsportcoaches (5fte(?)). Deze BSC werken met name nauw samen met het onderwijs, maar hebben ook het contact met het sportieve verenigingsleven. Sport is een belangrijk middel om meerdere maatschappelijke doelen te bereiken en creëert ontmoetingsplaatsen. Sporten is ook belangrijk voor de fysieke gesteldheid en de gezondheid van de inwoners.

2. Interessante (samenwerking)partners uit het sociaal domein

Hieronder een overzicht van interessante partners voor de sport. Met een groot aantal partijen is er reeds sprake van een samenwerking.

Opbouwwerk	Huisarts	Friesland college
Buurtbemiddeling	Comprix	Vluchtelingenwerk
Maatschappelijk werk	Jongerenwerving	LACO
De Friesland zorgverzekering	Schoolteams VO	Ouderenbond
Sport Fryslân	Organisaties evenementen/ activiteiten (Bij Snikkelrun)	Stichting Leergeld
Hans Stroes,	Dorpsbelangen	Woningcorporaties
Basisscholen	Gebiedsteams	Verenigingen en jongeren
Sportaanbieders,	Gezondheidsprofessionals	Activiteiten commissie verpleegkundigen 1 ^{ste} lijns Zorg
Kinderfysiotherapie,	Rikkingahof ‘Bewegen zonder drempels’	NOC*NSF
GGZ	St Olmenes	Kenniscentrum Sport
JGZ Verpleegkundigen	KDV	Sportbonden
Schoolarts	BSO-scholen.	Jongerenwerk

3. Sportverenigingen Ooststellingwerf:

Ooststellingwerf kent in totaal ca. 89 sportverenigingen en sportaccommodaties. In de bijgevoegde link ziet u de clubs per dorp.

- 12 accommodaties
- 55 buitensport
- 18 binnensport
- 4 watersport

<https://www.gemeentewijzer.nl/ooststellingwerf/wonen-en-leven/sport-en-bewegen/?&afstand=25&sorteer=relevantie&pagina=1>

4. Ongeorganiseerde sporten in Ooststellingwerf

Sportief wandelen:	2%
Hardlopen:	9%
Wielrennen:	1%
Fitness:	15%

5. Aantal sportbondleden in relatie tot leeftijd

In 2018² kende Nederland ruim 4,3 miljoen sportbondleden die lid waren van een of meerdere bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Gemiddeld was 25% van de Nederlandse bevolking lid. Naarmate de leeftijd stijgt neemt het aantal leden af. Landelijke cijfers laten het volgende zien:

- Van alle 0 tot 10-jarigen is 23% lid (van de 5 tot 10-jarigen is dit 41%);
- 10 tot 25-jarigen: 45%
- 25 tot 45-jarigen: 22%
- 45 tot 65-jarigen: 22%
- Van alle 65-plussers: 17%.

6. Landelijke cijfers³ over het aantal sportaccommodaties in Ooststellingwerf geven de volgende cijfers

Aantal sportaccommodaties 2017:	34,1
Aantal sporthallen 2015:	1,6
Korfbalaccommodaties 2015	3,5
Tennisaccommodaties 2015	1

Voetbalaccommodaties 2015	3,9
Zwembaden 2015	1,2

*Uitgangspunt is het aantal voorzieningen per 10.000 inwoners

7. Verduurzamen sportaccommodatie

Sport Fryslân, de provincie Fryslân en de gemeente Ooststellingwerf werken samen aan dit project om zo sportaccommodaties duurzamer te maken.

In oktober 2016 was de eerste voorlichtingsbijeenkomst voor de sportverenigingen uit Ooststellingwerf. Vanaf 2 januari 2017 gebruik worden gemaakt van een landelijke subsidieregeling voor de verduurzaming van sportaccommodaties.

<https://www.ooststellingwerf.nl/verduurzamen-sportaccommodaties>

8. Sport en bewegen voor kinderen

<https://www.vraagwijzerooststellingwerf.nl/sporten-en-bewegen-voor-kinderen-1>

- Zoekt u sportieve activiteiten voor kinderen?
- Wilt u sportief bezig zijn met uw kindje?
- Denkt u dat uw kind te weinig beweegt?
- Wil uw kind sporten maar is er geen geld?

9. Buurtsport/ Scala

<http://scala-welzijn.nl/bewegen-bij-jou-in-de-buurt>

Diensten geleverd door Buurtsport/Scala:

- Sport en bewegen   - Jongeren
- Ouders en kinderen   - Vrijwilligerswerk
- Vrije tijd   - Organisatie
- Diensten

10. Landelijke beweegrichtlijnen volgt gedefinieerd (Ministerie van Volksgezondheid

Volwassenen en ouderen

Bewegen is goed, meer bewegen is beter

Doe minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel

Doe minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

En: voorkom veel stilzitten

Kinderen van 4 tot 18 jaar

Bewegen is goed, meer bewegen is beter

Doe minstens elke dag een uur matig intensieve inspanning. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel

Doe minstens driemaal per week spier- en botversterkende activiteiten

----